

Hoger
Algemeen
Voortgezet
Onderwijs

1 Regels voor de beoordeling

Het werk van de kandidaten wordt beoordeeld met inachtneming van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO. Voorts heeft de CEVO op grond van artikel 39 van dit Besluit de Regeling beoordeling centraal examen vastgesteld (CEVO-94-427 van september 1994) en bekendgemaakt in het Gele Katern van Uitleg, nr. 22a van 28 september 1994.

Voor de beoordeling zijn de volgende passages van de artikelen 41 en 42 van het Eindexamenbesluit van belang:

- 1 De directeur doet het gemaakte werk met een exemplaar van de opgaven en het procesverbaal van het examen toekomen aan de examinerator. Deze kijkt het werk na en zendt het met zijn beoordeling aan de directeur. De examinerator past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 2 De directeur doet de van de examinerator ontvangen stukken met een exemplaar van de opgaven, de beoordelingsnormen, het procesverbaal en de regels voor het bepalen van de cijfers onverwijld aan de gecommiteerde toekomen.
- 3 De gecommiteerde beoordeelt het werk zo spoedig mogelijk en past bij zijn beoordeling de normen en de regels voor het toekennen van scorepunten toe die zijn gegeven door de CEVO.
- 4 De examinerator en de gecommiteerde stellen in onderling overleg het aantal scorepunten voor het centraal examen vast.
- 5 Komen zij daarbij niet tot overeenstemming, dan wordt het aantal scorepunten bepaald op het rekenkundig gemiddelde van het door ieder van hen voorgestelde aantal scorepunten, zo nodig naar boven afgerond.

2 Algemene regels

Voor de beoordeling van het examenwerk zijn de volgende bepalingen uit de CEVO-regeling van toepassing:

- 1 De examinerator vermeldt op een lijst de namen en/of nummers van de kandidaten, het aan iedere kandidaat voor iedere vraag toegekende aantal scorepunten en het totaal aantal scorepunten van iedere kandidaat.
- 2 Voor het antwoord op een vraag worden door de examinerator en door de gecommiteerde scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel. Scorepunten zijn de getallen 0, 1, 2, ..., n, waarbij n het maximaal te behalen aantal scorepunten voor een vraag is. Andere scorepunten, die geen gehele getallen zijn, zijn niet geoorloofd.
- 3 Scorepunten worden toegekend met inachtneming van de volgende regels:
 - 3.1 indien een vraag volledig juist is beantwoord, wordt het maximaal te behalen aantal scorepunten toegekend;
 - 3.2 indien een vraag gedeeltelijk juist is beantwoord, wordt een deel van de te behalen scorepunten toegekend in overeenstemming met het antwoordmodel;
 - 3.3 indien een antwoord op een open vraag niet in het antwoordmodel voorkomt en dit antwoord op grond van aantoonbare, vakinhoudelijke argumenten als juist of gedeeltelijk juist aangemerkt kan worden, moeten scorepunten worden toegekend naar analogie of in de geest van het antwoordmodel;
 - 3.4 indien één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, wordt uitsluitend het eerstgegeven antwoord beoordeeld;
 - 3.5 indien meer dan één voorbeeld, reden, uitwerking, citaat of andersoortig antwoord gevraagd wordt, worden uitsluitend de eerstgegeven antwoorden beoordeeld, tot maximaal het gevraagde aantal;
 - 3.6 indien in een antwoord een gevraagde verklaring of uitleg ontbreekt dan wel foutief is, worden 0 scorepunten toegekend, tenzij in het antwoordmodel anders is aangegeven;

3.7 indien in het antwoordmodel verschillende mogelijkheden zijn opgenomen, gescheiden door het teken /, gelden deze mogelijkheden als verschillende formuleringen van hetzelfde antwoord;

3.8 indien in het antwoordmodel een gedeelte van het antwoord tussen haakjes staat, behoeft dit gedeelte niet in het antwoord van de kandidaat voor te komen.

4 Indien de examinerator of de gecommiteerde meent dat in een toets of in het antwoordmodel bij die toets een fout of onvolkomenheid zit, beoordeelt hij het werk van de kandidaten alsof toets en antwoordmodel juist zijn.

Hij kan de fout of onvolkomenheid mededelen aan de CEVO.

Het is niet toegestaan zelfstandig af te wijken van het antwoordmodel. Met een eventuele fout wordt bij de definitieve normering van het examen rekening gehouden.

5 Voor deze toets kunnen maximaal 90 scorepunten worden behaald. Scorepunten worden toegekend op grond van het door de kandidaat gegeven antwoord op iedere vraag. Er worden geen scorepunten vooraf gegeven.

6 Het cijfer voor het centraal examen wordt als volgt verkregen.

Eerste en tweede corrector stellen de score voor iedere kandidaat vast. Deze score wordt meegedeeld aan de directeur.

De directeur stelt het cijfer voor het centraal examen vast op basis van de regels voor omzetting van score naar cijfer (artikel 42, tweede lid, Eindexamenbesluit VWO/HAVO/MAVO/VBO).

Dit cijfer kan afgelezen worden uit tabellen die beschikbaar worden gesteld. Tevens wordt er een computerprogramma verspreid waarmee voor alle scores het cijfer berekend kan worden.

3 Antwoordmodel

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Algemeen gedeelte

Popcentrum

Maximumscore 1

- 1 De combinatie van zwart met glanzend metaal roept associaties op met geluidsapparatuur (boxen) of lijkt op kleding en accessoires van veel popmusici (hardrock) of poppubliek (leer en metaal), of: de gevel lijkt geluiddempend, waardoor binnen harde (pop)muziek kan worden uitgevoerd

Maximumscore 2

- 2 twee van de volgende:
- gecapitonneerde gevelbedekking geeft effect van een dikke deken of massieve matras
 - groot en gesloten zwart oppervlak (bijna geen ramen)
 - de geribde betonnen muren waarop de eerste verdieping rust lijken massieve blokken

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 2

- 3 Plattegronden: in de grote zaal zijn geen dragende muren of pijlers te zien. (Wel zijn er rechthoekige kolommen aangegeven in de wanden.)
- Doorsnede: op de doorsnede van de grote zaal is een grote overspanning over de hele lengte te zien

1

1

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 3	
4 ☐ drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • winkel, kassa en café aan de straatkant, waardoor je ze van buiten ziet en zo naar binnen kunt lopen: dit maakt het overzichtelijk • kassa en entree ver uit elkaar zodat bij grote drukte geen opstoppingen ontstaan • oefenruimte in de kelder, waardoor geluidsoverlast beperkt blijft • ruimtes voor het publiek zijn aan elkaar geschakeld (foyer, garderobe, grote zaal) of foyer, café en toiletten dicht bij elkaar in de buurt van de grote zaal • garderobe weggewerkt in restruimte onder de trapsgewijs oplopende grote zaal 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
5 ☐ twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • de grote zaal is ingesloten door andere ruimtes en/of bevindt zich zo ver mogelijk van de straat af, of: tussen de grote zaal en de straat zijn café en foyer geplaatst • de kleine zaal heeft een dubbele buitenmuur • tussen het plafond van de grote zaal en het dak is een buffer-ruimte (te zien op de dwarsdoorsnede) 	
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 3	
6 ☐ drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • hoog en breed (vast) podium voor de muzikanten (over de hele breedte van de zaal) • vloer van de zaal bestaat grotendeels uit trapsgewijze verhogingen, zodat van daaruit ook uitzicht op de band is • de trap treden zijn breed, waardoor er veel mensen op kunnen (staan en dansen), of: beneden in de zaal zijn alleen staanplaatsen • u-vormig balkon (met transparante balustrade) dat langs de zijwanden ver doorloopt naar voren 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 3	
7 ☐ Inrichting: lege ruimte zonder stoelen, omdat het publiek staat of danst en/of zich verplaatst tijdens de uitvoering	<u>1</u>
Vormgeving: functioneel en strak (high-tech), zonder decoraties (met accessoires zoveel mogelijk spijkervast of in de architectuur opgenomen, dus bijvoorbeeld geen 'kroonluchters')	<u>1</u>
Materiaal: gladde sterke materialen die gemakkelijk schoon te houden zijn (beton en staal) (en de muziek hard laten klinken)	<u>1</u>
Muzikanten	
Maximumscore 3	
8 ☐ drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • glimlachende gezichtsuitdrukking • hoofd gedraaid (en ogen eveneens, alsof hij zich tot iemand wendt) • vingers in bewegende stand alsof hij speelt (nog versterkt door de schaduw van de hand) • gestreept kostuum en/of een scheefstaande muts • springerige krullen 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
<p>9 ☐ twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de compositie bevat overwegend schuine richtingen • herhaling of ritme in de strepen op het kostuum • losse toets • gebruik van veel rood (nog versterkt door het contrast met de groene achtergrond) • sterke licht-schaduwwerking en/of lichtaccenten, vooral op gezicht en handen • de afsnijding versterkt de betrokkenheid met de beschouwer <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>1</u>
Maximumscore 1	
<p>10 ☐ Een genrestuk is een onderwerp uit het dagelijks (volks-)leven of uit de alledaagse omgeving (al dan niet met een morele boodschap).</p>	
Maximumscore 2	
<p>11 ☐ twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sterk realisme of voorstelling 'uit het leven gegrepen' • groot licht-donkercontrast, of: clair-obscur, of: fel licht op de figuur • dynamisch, onder meer door de schuine richtingen • schilderachtige toets <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>1</u>
Maximumscore 2	
<p>12 ☐ twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de handen (en de rechteronderarm) zijn niet uitgewerkt maar slechts aangeduid door vlekken • hij staat op één been of hij maakt een soort dansbeweging • beetje gebogen afgebeeld, over de gitaar hangend <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>1</u>
Maximumscore 3	
<p>13 ☐ drie van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • tekst toegevoegd • rode rand om het geheel • kleurig en compact beeld dat in één blik te overzien is • blauwe contour beneden (doet zeefdruk-achtig aan) • staand kader <p>Indien twee antwoorden juist</p> <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>2</u> <u>1</u>
Maximumscore 1	
<p>14 ☐ (Engelse) pop-art</p>	
Gordijnen	
Maximumscore 2	
<p>15 ☐ twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • het overlapt een schilderij (met een lijst) • het hangt aan een roe die links en rechts van het 'schilderij' bevestigd lijkt • overtuigende stofuitdrukking (ook in de roe en ringen) • (schijnbaar toevallig) teruggevouwen alsof het net is opengeschoven <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>1</u>

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
<p>16 ☐ twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • de man lijkt uit een venster te leunen, dit idee wordt versterkt door zijn slagschaduw • het boek lijkt over de vensterbank heen te steken • onder het venster krult een vastgepind papier levensecht om <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>1</u>
Maximumscore 1	
<p>17 ☐ Het antwoord moet de volgende strekking hebben: De schilder bestudeert de wereld die hij wil weergeven. Uit zijn houding (met pijp en boek) blijkt dat hij nadenkt of in een beschouwelijke stemming is.</p>	
Maximumscore 3	
<p>18 ☐ De antwoorden moeten de volgende strekking hebben: Schoonheid en vergankelijkheid: De roos is een symbool van schoonheid maar is ook fragiel en vergankelijk. De echte roos die voor dit werk gebruikt is is al vergaan. Het kunstwerk (van oudsher schoonheid in een lijst) is zelf vergankelijk doordat het blauwe silhouet uiteindelijk ook zal verbleken.</p> <p>Indien een relevant deel van het antwoord juist</p>	<u>2</u>
<p>Betekenis van het gordijn: Het gordijn beschermt het kunstwerk tegen lichtinvloeden. Hier zal dat uiteindelijk niet voorkomen dat dit werk verbleekt, of: door het gordijn te openen om het werk te kunnen bekijken veroorzaakt je het verbleken ervan of: het kunstwerk zal vergaan/verbleken, maar dit proces wordt vertraagd door het gordijn</p>	<u>1</u>
Maximumscore 2	
<p>19 ☐ Het antwoord moet de volgende strekking hebben: Een roos is symbool (of zelfs cliché-symbool) voor poëzie, of: dichters dwepen met rozen (in poëzie-albums bijvoorbeeld). Dit roept Mol op door de roos in te lijsten. Het vergankelijke en kwetsbare van rozen leidt in poëzie vaak tot vergelijkingen, zo ook hier.</p> <p>Indien een relevant deel van het antwoord juist</p>	<u>1</u>
Maximumscore 3	
<p>20 ☐ Kubistisch (of Futuristisch) twee van de volgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • deformatie van vorm, of: niet één vorm maar opgebouwd uit fragmenten • combinatie van verschillende aanzichten in één beeld, of: geen onderscheid tussen vorm en achtergrond dus geen meetbare ruimte, of: vormen en restvormen zijn gelijkwaardig • hoekige vormgeving en/of strak begrensde ronde boomvormen/wolkvormen • onderwerp verheerlijkt de techniek en/of het moderne stadsleven <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>1</u> <u>2</u>
Maximumscore 1	
<p>21 ☐ De Eiffeltoren was in die tijd een teken van de vooruitgang: een heel modern bouwwerk dat een grote technische prestatie betekende en dat in geen enkel opzicht leek op de traditionele bouwkunst, of: de toren was niet massief en daardoor zelf 'kubistisch' (of constructivistisch) te noemen.</p>	
Maximumscore 1	
<p>22 ☐ Het antwoord moet de volgende strekking hebben: Doordat het gordijn min of meer naturalistisch (en/of eenvoudig) is weergegeven wordt het een soort omlijsting van het eigenlijke (kubistische) schilderij. Het kan hier opgevat worden als een toneelgordijn: het doek gaat op voor de moderne kunst.</p>	

Tekenen**Vanitas****Maximumscore 3**

- 23 drie van de volgende:
- schedel wijst op dood
 - horloge wijst op het verstrijken van de tijd
 - de viool ligt op oude boeken of geschriften, die er aangetast uitzien: de tand des tijds
 - de bol doet denken aan een zeepbel, dat wijst op kortstondigheid
 - de omgevallen wijnroemer wijst op het voorbijgaande (alles vloeit weg)
 - de olielamp (achter de viool) is uitgedoofd: het leven brandt op/dooft uit

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 2

- 24 twee van de volgende:
- door de viool ontstaat een diagonaalcompositie die de andere voorwerpen bindt, of: door de grootte en/of kleur vormt de viool het centrale element waar de andere voorwerpen als een krans omheen liggen
 - door het tamelijk monochrome kleurgebruik dat de voorwerpen naar elkaar trekt
 - roemer, viool en onderrand vormen een compositorische driehoek
 - de tafelrand vormt een horizontale lijn die herhaald wordt in de fluit of pennenkoker (en de schaduw van de veer)

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 1

- 25 Het weerspiegelt het interieur van het atelier en de schilder zelf; kan dus als zelfportret (in een ronde lijst) worden gezien.

Maximumscore 2

- 26 De bol weerspiegelt het atelier en het raam zit dus links (naast de schilder of tussen de schilder en de voorwerpen op tafel)
Op de voorwerpen valt licht van linksboven en de lichtbron is eveneens een venster met vier ruiten. Dat is te zien op het glas en in de deksel van het horloge

1

1

Maximumscore 2

- 27 twee van de volgende:
- olieverf droogt langzaam waardoor vloeiende kleurovergangen mogelijk zijn (en detailleringen kunnen worden aangebracht)
 - diepe kleurkracht door het bindmiddel olie
 - glaceren mogelijk of transparante lagen waardoor (de kleuren aan diepte winnen en waardoor) de stofuitdrukking wordt versterkt

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 2

- 28 Het antwoord moet de volgende strekking hebben:
In (het burgerlijke) Nederland werd veel 'naar het leven' geschilderd en ontstonden verschillende genres, waaronder binnenhuistaferelen en het stilleven (en vanitasstillevens met onderliggende moraliserende betekenis)
In Italië (en andere zuidelijke landen) worden vooral religieuze en mythologische onderwerpen geschilderd

1

1

Hamlet**Maximumscore 3**

- 29 drie van de volgende:
- beiden zijn symmetrische vormen, boven elkaar geplaatst waardoor ze één verticale as hebben, of: hoofden vallen binnen één kolom
 - ze zijn samen in een ovale vorm gezet
 - mantel van vader sluit aan op de mantel van Hamlet, of: ze dragen eenzelfde soort mantel
 - de grijze kleur van het deel met de vader komt terug in de kleding van Hamlet
 - punt van de baard van de vader raakt de kruin van Hamlet
 - de handen van de vader zijn beschermend boven die van Hamlet geplaatst

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 4**

- 30 Vader van Hamlet: lichte verschijning met kroon op zijn hoofd 1
 Hamlet, de hoofdpersoon, staat centraal en/of tussen het echtpaar en de vader in met een karwats en/of fakkel die op wraak wijzen 1
 Moeder van Hamlet: vrouw met kroon en/of hermelijnen mantel en weegschaal (ze weegt goed en slecht, wit en zwart) en/of met een hart in haar hand (en een slang die daarnaar hapt en zij heeft de ogen gesloten) 1
 Claudius: tegenhanger van de vrouw (eveneens met kroon en mantel), met dolk in ene, staart van de slang in de andere hand 1

Indien bij een persoon slechts één aspect genoemd

0**Maximumscore 3**

- 31 drie van de volgende:
- (streng) symmetrische compositie
 - overwegend horizontale en verticale richtingen (en een staande ovaal)
 - kleuren zijn strak en egaal aangebracht binnen de contouren
 - figuren zijn frontaal of in profiel weergegeven
 - figuren/vormen zijn gestileerd en/of teruggebracht tot basisvormen
 - strakke lijnvoering

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1**Maximumscore 1**

- 32 B

Maximumscore 1

- 33 één van de volgende:
- kleurgebruik: paars en veel zwart
 - textuur van schedel (en achtergrond) lijkt aangetast of verweerd
 - letters op schedel lopen uit alsof ze met bloed zijn geschreven

Maximumscore 2

- 34 twee van de volgende:
- tekst buigt min of meer met de ronde schedel mee
 - druipers van de uitgelopen letters voegen zich naar de vorm van de schedel (bijvoorbeeld in de holtes)
 - delen van de tekst op de hoed vallen weg, waardoor het lijkt of ze op het papier stonden waarvan de hoed gevouwen is

Indien één antwoord juist

1

Antwoorden	Deel-scores
------------	-------------

Maximumscore 2

- 35 De antwoorden moeten de volgende strekking hebben:
 Lebeau: verhalende voorstelling met afbeeldingen van de vier hoofdpersonen (met hun symbolische attributen) 1
 Wijnberg: meer psychologisch: hij verbeeldt vooral de sfeer van het verhaal van dood en verderf 1

Parades

Maximumscore 2

- 36 drie van de volgende:
 • muzikanten of een orkestje op een podium (buiten, te zien aan de boom)
 • er is publiek, op de rug gezien (de beschouwer kijkt met ze mee)
 • circusdirecteur of dompteur (man met stok onder de arm) staat terzijde
 • de lampen (het is avond) geven een beeld van variété-leven
 • decor-achtige achtergrond met schilderingen en/of affiches
- Indien twee antwoorden juist 1
- Indien minder dan twee antwoorden juist 0

Maximumscore 2

- 37 twee van de volgende:
 • overlapping
 • indeling in plans
 • door licht-donkerverschil (donkere vormen op de voorgrond) of door afwisseling van lichte en donkere kleuren
- Indien één antwoord juist 1

Maximumscore 3

- 38 drie van de volgende:
 • compositie bestaat overwegend uit horizontale en verticale richtingen, of: het beeld is ingedeeld in rechthoekige vlakken
 • de compositie heeft een zekere symmetrie
 • de compositie is frontaal (in plans evenwijdig aan het beeldvlak)
 • scherpe contouren van de figuren, die uitgeknipte silhouetten lijken
 • stijve houdingen van de figuren
 • de kleurstippen mengen zich optisch tot een enigszins eenkleurig onverzadigd waas dat over het hele beeld ligt
- Indien twee antwoorden juist 2
 Indien één antwoord juist 1

Maximumscore 1

- 39 Vanwege het eigentijdse, volkse onderwerp en/of de belangstelling voor kleur en licht en licht-effecten en/of vanwege de toepassing van optische menging/effecten door middel van kleine kleurtoetsen.

Maximumscore 2

- 40 twee van de volgende:
- nauwkeurige stippeltechniek in plaats van losse toetsen
 - wetenschappelijke kleurtheoretische aanpak (divisionisme) in plaats van visuele kleur-impressie
 - vereenvoudigde of strakke vormen in plaats van losse, onscherpe contouren
 - strenge compositie van horizontalen en vertikalen (en frontaal aanzicht van de scène) in plaats van een meer toevallige uitsnede van de werkelijkheid

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 3

- 41 drie van de volgende:
- het gebruik van verzadigde kleuren (maakt het vrolijk of feestelijk)
 - veel verschillende richtingen
 - vol beeld of veel figuren opeen geplaatst
 - veel accenten, verspreid over het hele vlak
 - vormen contrasteren met de kleurbanen

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 3

- 42 drie van de volgende:
- frontale figuren, of: compositie evenwijdig aan het beeldvlak
 - er is enige symmetrie (man en vrouw in het midden met links en rechts figuren)
 - stilering van de vormen maakt het tot een eenheid
 - strakke contouren (geen spontane verfstreken)
 - figuren overwegend zwart-wit en/of alleen egale kleurvlakken
 - door de overheersende kleurbanen ten opzichte van het drukke lijnenspel

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 1

- 43 één van de volgende:
- een circusvoorstelling is een volks onderwerp of een voorloper van de massacultuur
 - de uitvoering doet denken aan striptekeningen of de strakke stijl van een affiche (met harde kleuren)
 - ongecompliceerd van inhoud, geen suggesties van diepere betekenis of verwijzingen

Handenarbeid

Bernini en Viola

Maximumscore 3

- 23 drie van de volgende:
- (gevlugelde) engel met pijl die op Theresa is gericht
 - Theresa heeft een extatische gezichtsuitdrukking of valt in zwijm
 - het tafereel vindt plaats op een wolk
 - stralen uit de hemel

Indien twee antwoorden juist

2

Indien één antwoord juist

1

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 1	
24 ☐ De goudkleurige stralen lijken nu echte lichtstralen (die het tafereel belichten), of: er lijkt hemels licht op de scène te vallen.	
Maximumscore 2	
25 ☐ twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • het tafereel vindt plaats op een 'toneel': verhoging, begrensd door zuilen die als coulissen werken • in de zijwanden bevinden zich loges of balkons met 'toeschouwers' • het beeld is licht, de omgeving donker(der) <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>1</u>
Maximumscore 4	
26 ☐ vier van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • dramatiek in houding en gezichtsuitdrukking van Theresa • dynamische compositie (vooral door houding en kleding van Theresa), of: beweeglijk geheel • vormen zijn sterk plastisch • convexe en concave vormen in de omringende architectuur • verschillende stofuitdrukkingen in het marmer (gladde huid, ruwere wolk) • veel verschillende kleuren marmer gebruikt • grote licht-donkercontrasten in de encenering • samengaan van architectuur en beeldhouwkunst • illusionisme of groot realiteitsgehalte <p>Indien drie antwoorden juist <u>3</u> Indien twee antwoorden juist <u>2</u> Indien één antwoord juist <u>1</u></p>	
Maximumscore 2	
27 ☐ twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • belichting door lampen, of: gericht licht, of: effectvolle belichting • dia-projectie (in donkere ruimte) • gebruikmaking van teksten en/of geluiden (de storm) <p>Indien één antwoord juist <u>1</u></p>	
Maximumscore 2	
28 ☐ twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • het donker maakt de beschouwer onzeker • de geluiden van de storm roepen een dreigende sfeer op • de kubus is klein en benauwend als een (te kleine) cel • er is alleen maar een kan water: dat wijst op ontbering • het landschap is kaal, hard en onbarmhartig <p>Indien één antwoord juist <u>1</u></p>	
Standbeelden	
Maximumscore 2	
29 ☐ twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • zeer gedetailleerde weergave, of beschrijvende weergave • zeventiende-eeuwse kleding (met typerende baret) • attributen: tekenstift of penseel en/of schetsboek en/of palet • de kop is gebaseerd op zelfportretten van Rembrandt <p>Indien één antwoord juist <u>1</u></p>	

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 2	
30 ☐ twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • lauwerkrans (op het blok/de kist achter hem) • mantel als een antieke toga (over één schouder) gedrapeerd, of: statige kleding • hoge sokkel • naam in gouden letters op de sokkel aangegeven <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>1</u>
Maximumscore 1	
31 ☐ Gietijzer roest dus het beeld moet geschilderd worden.	
Maximumscore 1	
32 ☐ Het dient ter ondersteuning: zo'n groot beeld kan niet alleen op de benen staan.	
Maximumscore 1	
33 ☐ Het gaf blijk van interesse voor en/of verheerlijking van het nationaal verleden.	
Maximumscore 2	
34 ☐ twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • meer dan levensgroot uitgevoerd • trotse, fiere houding (rechttop, hoofd iets naar achteren) • kop zeer markant weergegeven (met zware wenkbrauwen en 'leeuwenmanen') • nonchalant gedrapeerde mantel als teken van de 'vrije geest' <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>1</u>
Maximumscore 1	
35 ☐ één van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • schetsmatig, ongepolijst karakter, of niet gedetailleerd, of meer impressie dan naturalisme • persoonlijke uitwerking in plaats van een algemeen geldig geacht beeld 	
Maximumscore 2	
36 ☐ Gezicht en handen beschilderd met (kleurige) metaalachtige verf Ze staan op een verhoging/tafel bij wijze van sokkel (en ook de transistorradio heeft een sokkel)	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
37 ☐ Vergankelijk: het is een voorstelling die op een gegeven moment weer afgelopen is, of: het beeld is niet van marmer of ander duurzaam materiaal, het bestaat maar even Duurzaam: ze vormen zelf het beeld en zolang zij leven kunnen zij het werk herscheppen, of: het optreden is door foto's gedocumenteerd en bestaat dus ook buiten de eigenlijke performance	<u>1</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
38 ☐ twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • het zijn twee burgerlijk geklede mannen die op een stijve of harkerige manier optreden • door (veelkleurige) beschildering en attributen lijken zij eerder op straatzangers of levende straatstandbeelden • de veelkleurige beschildering doet enigszins kitscherig aan • de 'sokkel' is provisorisch: een eenvoudige klaptafel/vouwtafel • eenvoudig transistorradiootje maakt het een beetje amateuristisch <p>Indien één antwoord juist</p>	<u>1</u>

Antwoorden	Deel-scores
Muziekinstrumenten	
Maximumscore 2	
39 ☐ drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • kleding (en haardracht) op portretjes linksboven (of borstbeeld linksonder) • (rechts van het midden) witte pruik (met staartje) • lakschoenen met gesp • kanten lint (linksboven) • zwarte maskers 	
Indien twee antwoorden juist	<u>1</u>
Indien minder dan twee antwoorden juist	<u>0</u>
Maximumscore 3	
40 ☐ drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • (vrijwel alleen) schuine richtingen • veel verschillende richtingen, of: lineair spel in verschillende richtingen • grote hoeveelheid verschillende vormen (op elkaar gestapeld) • diversiteit in materialen of veel kleurverschillen • veel ronde en/of spiraal-vormen 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 1	
41 ☐ Antwoorden moeten de volgende strekking hebben: Ja, want we zien slechts kleine portretjes en een borstbeeld en Mozarts naam, verder is het een verzameling (fragmenten van) muziekinstrumenten en bladmuziek. Het geheel is een werk dat typerend is voor Arman, die 'accumulaties' maakt van voorwerpen, of: het is een modern, twintigste-eeuws kunstwerk dat een eigen (voor de kunstenaar typerende) esthetiek heeft en dat eigenlijk geen mening over Mozart geeft. of: Nee, want veel objecten verwijzen naar Mozart: het werk bestaat uit (fragmenten van) muziekinstrumenten, bladmuziek van Mozart, we zien zijn portret een paar keer (als buste en op bonbondozen), een achttiende-eeuws aandoende pruik en schoenen die in die tijd mode waren en/of het geheel is licht en speels zoals veel muziek van Mozart ook is.	
Maximumscore 2	
42 ☐ drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • brokken met pianotoetsen op de voorgrond • elegante donkergrijze vorm doet denken aan het bovenblad/de vormen van een vleugel • dunne gekrulde slingerlijnen lijken op geknapte snaren • opengeklapt 'pianoboek' op de achtergrond • donkere rechthoek kan als muziekstandaard worden opgevat 	
Indien twee antwoorden juist	<u>1</u>
Indien minder dan twee antwoorden juist	<u>0</u>
Maximumscore 2	
43 ☐ Vorm: tegenstelling tussen de grote vlakke vorm en de beweeglijke krullijn of tussen vloeiende vormen en de hoekige toetsenblokken Kleur: één grote donkergrijze vorm met een extra donker accent en daar omheen veel vormen met een lichte kleur (verbonden door een zilverachtig lint)	<u>1</u>
	<u>1</u>

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 3	
44 ☐ drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • het werk hangt aan staaldraad (lijkt verend) • de grote vorm is gebogen en/of golvend • de grote vorm helt naar rechts of is asymmetrisch • onregelmatig krullende golvende lijnen, of: het zilverkleurige lint lijkt op een uitgerekte veer waardoor spanning ontstaat • verstrooid liggende brokken (suggereren een crash) 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
45 ☐ Oldenburg: diagonale opstelling in de zaal en bovendien hangend, met de fragmenten er omheen gestrooid, waardoor het beeld de hele zaal in beslag neemt Arman: de voorwerpen zijn in een ondiepe vitrine gestapeld en vullen die helemaal op. Het gaat vooral om het vooraanzicht (dat een spel van lijnen, richtingen en kleuren is, in een lijst gevat)	<u>1</u>
	<u>1</u>
Textiele werkvormen	
Borduursels	
Maximumscore 2	
23 ☐ De rechte rand aan de bovenzijde is de voorkant van de mantel (de voorstelling in het kader middenboven is het rugschild) De motieven in het midden zijn vertikaal geplaatst en vormen de rugzijde van de mantel; de motieven links en rechts zijn schuin geplaatst en vormen de zijkanten van de mantel: deze motieven vallen vertikaal als de mantel wordt gedragen.	
Indien een relevant deel van het antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 2	
24 ☐ Christelijk: twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • heilige figuur (Maria) • engelen • stralenkrans 	<u>1</u>
Indien één antwoord juist	<u>0</u>
Decoratief: adelaars en bloemmotieven (bijvoorbeeld Franse lelie, distels, twijgjes)	<u>1</u>
Maximumscore 1	
25 ☐ Door de priester of geestelijke bij christelijke feesten en/of bij processies .	
Maximumscore 3	
26 ☐ drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • god met opgeheven arm (en wapperende sjerp) • span met (vijf voortstormende) paarden • opspattend of bruisend water weergegeven • grote stralen achter het geheel 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>

Antwoorden	Deel- scores
Maximumscore 3	
27 ☐ drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • sterk licht-donker contrast tussen het zwart en het borduursel • de gouden kleur of glanzende textuur • het is een heel groot borduursel, beslaat het hele voorpand • dynamisch geheel, bijvoorbeeld door de golvende lijnen in wolken en water, de schuine richtingen van de stralen of de variatie in materialen 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 3	
28 ☐ drie van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • afbeelding 22: motief verspreid over de hele mantel of herhaling van motieven of veel kleine motieven tegenover één centraal motief op afbeelding 24 • mantel verdeeld in rand, rugschild en veld van halve cirkel (met verschillende motieven) tegenover één motief op afbeelding 24 • gedessineerde ondergrond tegenover een effen ondergrond • overwegend vlakke decoratieve motieven tegenover motief met dieptewerking (door overlapping en verkorting) • meerkleurig tegenover min of meer monochroom 	
Indien twee antwoorden juist	<u>2</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 3	
29 ☐ (Voorstelling:) Het is het gezicht van een vrouw en profiel, met lange (gouden) haren, en een arm met hand met een doekje (Compositie/plaats:) Het gezicht bevindt zich boven aan het voorpand, de haren beslaan de hele arm. Langs de overslag/sluiting van het jasje loopt de geborduurde bovenarm en dwars over de buik loopt de onderarm (met sjaaltje) (Effect:) Deze geborduurde onderarm zit op een plaats waar de linkerarm van degene die het jasje draagt zou kunnen zitten, of: de geborduurde arm met het sjaaltje lijkt de rol van van de linkerarm van de draagster over te nemen	<u>1</u>
	<u>1</u>
	<u>1</u>
Maximumscore 2	
30 ☐ twee van de volgende: <ul style="list-style-type: none"> • de voorstelling van een moderne vrouw met lang (blond) haar tegenover een beeld van een klassieke god • asymmetrische voorstelling tegenover traditionele symmetrie • de dubbelzinnige of vindingrijke combinatie van de voorstelling met het model van het jasje is bijzonder tegenover een (glamoureuus) motief op een egale lap die omgeslagen wordt • de combinatie van goudborduursel met (lichtgekleurd) linnen is nieuw tegenover de traditionelere combinatie met kostbare stoffen (en de combinatie met het zwart) 	<u>1</u>
	<u>1</u>
Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 1	
31 ☐ Het surrealisme.	

Antwoorden	Deel-scores
Maximumscore 3	
32 ☐ De antwoorden moeten de volgende strekking hebben: Koormantel: echt goud: symboliseert het goddelijke of het heilige en/of kostbaar materiaal ter ere van God Apollomantel: goudborduursel toont luxe/rijkdom en is teatraal en glamoureu; wie dit draagt wil opvallen en/of heel chic zijn Jasje: breekt met de goudkleur-traditie: het goud geeft de glans van de haren aan en maakt het jasje bijzonder/uitdagend	<u>1</u> <u>1</u> <u>1</u>
Veren	
Maximumscore 2	
33 ☐ twee van de volgende: • de korte wijde vorm van het rokje laat de bewegingen van de benen goed zien • het lichte/zwevende (en de lichte kleur) van het rokje geeft de danseres een frêle, gewichtloos karakter of maakt het sprookjesachtig • omdat het rokje bestaat uit laagjes tule deint het enigszins mee en versterkt zo de bewegingen van de danseres Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 3	
34 ☐ drie van de volgende: • veren op lijfje en haarband aangebracht • de gekartelde randen van het rokje • de gelaagdheid geeft de indruk van veren • de combinatie van een strak lijfje en een wijduitstaande rok doen denken aan het beeld van een zwaan • de witte/lichte materialen (en de glans van het lijfje) als de veren van een zwaan Indien twee antwoorden juist Indien één antwoord juist	<u>2</u> <u>1</u>
Maximumscore 2	
35 ☐ twee van de volgende: • houding op een knie, alsof de danseres neerzigt • dramatische/gekwelde gezichtsuitdrukking • hoofd en schouders achterovergebogen (en ook de armen) alsof zij haar krachten verliest Indien één antwoord juist	<u>1</u>
Maximumscore 1	
36 ☐ Het lijfje bestaat uit twee (witte) vleugelvormen. De hals lijkt door dit décolleté langer, als bij een zwaan, of: Het stijve lijfje doet in combinatie met de soepelvallende rok denken aan de statige borst-halspartij van een zwaan met daarachter een verenkleed dat door het water glijdt.	
Maximumscore 2	
37 ☐ twee van de volgende: • strak (aangesloten) bovenlijfje tegenover zwierige rok • rok van voren kort van achteren lang • lijfje van hard, stijf materiaal, rok van zacht en soepel materiaal Indien één antwoord juist	<u>1</u>

Maximumscore 2

- 38 twee van de volgende:
- materiaal lijkt op huid van dieren
 - materiaal ziet er aibaar uit, als bij dieren
 - aan de vorm zijn vleugels toegevoegd
 - het meisje heeft verder geen kleren aan, toont eigen huid en/of bedekt zich met haar haren

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 2

- 39 Het antwoord moet de volgende strekking hebben:
Beeld van onschuld of zuiverheid en eenvoud: jong teer meisje met verder geen kleding of attributen
of:
Beeld van verlangen: terug naar de natuur of wens tot vliegen als een vogel, of een vogel te zijn (ze kan de vleugels bewegen)

Indien een relevant deel van het antwoord juist

1

Zelfportret**Maximumscore 2**

- 40 twee van de volgende:
- het is een levensgroot silhouet van een vrouw, dus (gezien de titel) van haarzelf
 - het silhouet is geborduurd met het woord 'ik'
 - Anna Verwey is een textielkunstenaar: de lap textiel verwijst daarnaar

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 2

- 41 twee van de volgende:
- vormt een eenheid met de in het zwart geborduurde regels
 - bakent de vorm af van de omgeving, of: omlijnt en/of accentueert de vorm
 - versterkt het platte karakter van de vorm

Indien één antwoord juist

1

Maximumscore 2

- 42 Het silhouet moet vlak hangen en zou anders vervormen door plooival en/of omkrullen en dan zouden de regels niet meer te lezen zijn

Het silhouet moet goed oprolbaar zijn

1

1

Maximumscore 2

- 43 Het antwoord moet de volgende strekking hebben:
Hoe meer uitgerold hoe meer geborduurde 'ik'-ken er te zien zijn. Het uitrollen suggereert dat de persoon zich meer blootgeeft (maar je komt niet méér te weten). Oprollen suggereert zich afsluiten of in zichzelf keren.

Indien een relevant deel van het antwoord juist

1

Rechten

Afbeelding 1, 29, 30: Foto's Jannes Linders, Amsterdam
Afbeelding 2: Vincent Cornelissen, Apeldoorn
Afbeelding 4: Rheinisches Bildarchiv Köln
Afbeelding 5: Rijksmuseum Amsterdam
Afbeelding 8: Germanisches National Museum Nürnberg
Afbeelding 21: Stedelijk Museum Amsterdam
Afbeelding 29, 30, 31: Nederlands Textielmuseum Tilburg

Met dank aan

Bentham Crouwel, Amsterdam
Pieter Laurens Mol, Breukelen
Alet Pilon, Haarlem
Nederlands Textielmuseum Tilburg

Einde
